

بسمه تعالی

میزان رای ملت است. امام خمینی (ره)

شرکت در انتخابات هم حق و هم تکلیف مردم است. (مقام معظم رهبری)

انتخابات در انحصار هیچ گروهی نیست، انتخابات مال مردم است.

سرنوشت مردم در دست خودشان است. (علی اکبر جنتانی رفسنجانی)

معاونت دانشجویی فرهنگی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن

(اسفند ماه ۱۳۹۴)

شرکت در انتخابات حق یا تکلیف؟

انتخابات بعنوان مهم‌ترین عرصه حضور مردم در صحنه تصمیم‌گیری برای تعیین سرنوشت خویش در جوامع مردم سالار شناخته می‌شود، در نتیجه، انتخاب نامزدهای مورد نیاز برای تصدی مسئولیت‌ها اهمیتی معادل تعیین آینده یک نظام و مملکت را دارد. همزمان با پیروزی انقلاب اسلامی به رهبری یک عالم دینی و با به رای عمومی گذاشتن مدل حاکمیتی نظام، این اراده‌ی مردمی به شکل جدیدی و در قالب رفراندوم متبلور گشت. شکل‌گیری جمهوری اسلامی که نظامی مبتنی بر مردم سالاری دینی است، نمایانگر اهمیت اراده و تصمیم مردمان این سرزمین در تعیین سرنوشت خویش است. لذا از آن به بعد بطور متوسط هر ساله یک انتخابات برای تعیین رئیس جمهور، نمایندگان مجلس خیرگان رهبری، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، شورای‌های اسلامی شهر و روستا و ... برگزار گردیده است. انتخابات و رای در حکومت اسلامی به این معناست که رای هم حق است چون تعیین سرنوشت مردم را به خود مردم داده است و هم رای دادن تکلیف می‌باشد. این تکلیف به این خاطر است که مردم با پذیرفتن اسلام به عنوان دین و مکتب مکلف می‌باشند که در تشکیل استمرار و رفع مشکلات نظام مطلوب اسلامی شرکت و تلاش کنند. آنان بر اساس اصول مربوط به امر به معروف و نهی از منکر تعاون اصلاح امور جامعه سبقت در خیر و نیکوکاری تبلیغ دین قطع ماده فساد و ... در این تکلیف مداخله و مشارکت دارند. در قوانین جمهوری اسلامی ضمانت اجرای خاصی برای مکلف کردن مردم به شرکت در انتخابات و دادن رای در نظر گرفته نشده ولی مذهب و معنویت می‌تواند ضمانت اجرایی خوبی در این رابطه باشد زیرا هنگامی که ولی فقیه و مراجع دینی شرکت در انتخابات را وظیفه شرعی و تکلیف دینی معرفی می‌کنند، مسلماً یک مسلمان به راحتی از آن سرپیچی نمی‌کند.

حضرت امام خمینی (ره) بنیانگذار نظام جمهوری اسلامی ایران، بارها ضمن تأکید بر تکلیف بودن شرکت در انتخابات، نتیجه حضور مردم را حفظ نظام جمهوری اسلامی از تهدیدهای دشمنان دانسته‌اند و با توجه به اینکه حفظ نظام اسلامی نیز طبق دیدگاه ایشان از اوجب واجبات است در نتیجه می‌توان دریافت که حضور در انتخابات و شرکت در آن نه تنها یک وظیفه اجتماعی است بلکه از واجبات دینی و شرعی نیز به حساب می‌آید.

امام خمینی (ره)

مردم اگر اسلام را، استقلال و آزادی را، نبودن تحت اسارت شرق و غرب را می‌خواهند، همه در انتخابات شرکت کنند.

مقام معظم رهبری (انتخابات؛ نقطه وصل مردم و نظام)

انتخابات، آن نقطه‌ی اساسی وصل افکار و آرای مردم به بدنه‌ی نظام اجرایی است. اگر انتخابات - همچنان که بحمدالله در گذشته همین‌طور بوده است - با حضور مردم، با اراده‌ی مردم، با آزادی کامل مردم و انتخاب آزادانه‌ی آنها انجام بگیرد، و حداکثر آگاهی از سوی مردم به کار برود، تا این که افراد صالح و شایسته و حقیقتاً حایز شأن نمایندگی این ملت عظیم، به مجلس فرستاده بشوند، نظام اسلامی می‌تواند مطمئن باشد که در جهت آرزوها و هدفهای خود در حرکت است. این نقش انتخابات و شأن والای انتخابات است.

بیانات در دیدار با وزیر و مسؤولان وزارت کشور و استانداران ۷۰/۹/۲۷

آیت‌الله هاشمی رفسنجانی (دیدار اعضای شورای مرکزی استان‌های

جبهه حماسه تدبیر و توسعه ایران اسلامی)

ایشان برگزاری یک انتخابات پرشور را نشانه‌ی دیگر از توسعه‌ی فرهنگ سیاسی و پرهیز از توهین، تهمت و تخریب در ایام تبلیغات را نشانه‌ی توسعه‌ی اخلاق اسلامی و انسانی دانست و گفت: امیدواریم حالا که خداوند قلب‌های مردم ایران را برای یک انتخابات هدایت کرده، همه مسؤولان در نظارت و اجرا در این راستا گام بردارند و مطمئن باشند که هر مقدار حضور مردم در انتخابات با شکوه‌تر باشد، مسابقه‌ی کشورهای خارجی برای همکاری با ایران جدی‌تر می‌شود.

پایگاه اطلاع رسانی آیت‌الله هاشمی رفسنجانی

چشم اندازی از منطقه و جهان

در جمهوری اسلامی ایران، انتخابات بر مبنای قانون انتخابات که به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و برای اجرا به وزارت کشور ابلاغ شده است، برگزار می‌گردد. تلاش و سعی مسئولین برگزاری انتخابات این است که قانون مصوبه را به نحو احسن اجرا نموده و برنامه های اجرایی خود را در مسیر آن تدوین نماید. در قانون انتخابات هر يك از انتخابات ریاست جمهوری، مجلس شورای اسلامی، مجلس خبرگان و... شرایط فرد یا افرادی که می‌توانند برای قبول این مسئولیت داوطلب شوند، دقیقاً مشخص شده است. به موجب قانون انتخابات، شورای نگهبان ناظر بر اجرای قانون انتخابات از سوی مجریان بوده و در کلیه مراحل انتخابات حضور مستقیم دارد و در صورتی که در هر مرحله از برگزاری انتخابات، خلاف قانون مشاهده کند، می‌تواند نسبت به آن برخورد «قانونی» بنماید.

دربار برخی از کشورها بالاخص کشورهای سرمایه داری مدعی حکومت مردمی نیز قوانین مشابهی در این جهت وجود دارد لیکن در اجرای قوانین، سرمایه دارها و گروه های ذی نفوذ تصمیم نهایی را در انتخابات خواهند گرفت. آنها هستند که با فریب افکار عمومی خواسته خود را بر جامعه تحمیل می‌نمایند و درحقیقت اقلیت، اکثریت را در اختیار خود می‌گیرند. در این گونه کشورها انحرافات اخلاقی و ... مانع از داوطلب شدن و در نهایت انتخاب فرد یا افراد نیست. هر شخص با هر وضعیت نا به هنجاری از طریق احزاب و یا به صورت منفرد می‌تواند داوطلب ریاست جمهوری، مجالس قانونگذاری و سایر اموری که با انتخاب از سوی مردم به حساب می‌آید، داوطلب شود.

تبلیغات انتخاباتی در کشورهای یادشده با تشکیل مجالس بی بند و باری و غیر اخلاقی شکل می‌گیرد. وعده های داوطلبان انتخاباتی نیز بعضاً خیالی، پوچ و بی اساس است. در این گونه جوامع اکثریت منتخبین که به عنوان رئیس جمهور و نماینده مردم، مسئولیت را به عهده می‌گیرند در پی کسب قدرت برای خود و گروه خود هستند و مردم نقشی در حرکت های آنان ندارند. البته نمی‌توانیم ادعا کنیم که همه کشورها چنین وضعیتی دارند.

در برخی از کشورها شرکت در انتخابات اجباری است و بدون دلیل و بهانه نمی‌توان در آن شرکت نکرد. کسانی که در انتخابات شرکت نکنند، باید مبالغی را به عنوان جریمه پرداخت کنند و یا از حقوق اجتماعی محروم می‌شوند. مثل: آرژانتین، یونان، لیختن اشتاین.

به هر حال انتخاب شوندگان در کشورهای به اصطلاح پیشرفته سرمایه داری با حمایت صاحبان قدرتمند و صرف هزینه های هنگفت به صحنه می‌آیند و بنابر این کسانی که برای تصدی مسئولیت این چنین انتخاب می‌شوند، وامدار و خادم سرمایه داران و یا افراد ذی نفوذ خواهند بود و مردم در نزد آنان اهمیت واقعی خود را نخواهند داشت.

در کشورهای عربی انتخابات به معنای واقعی خود وجود ندارد. در برخی از این کشورها حکومت موروثی و نمایندگان مجالس از طرف هیأت حاکمه مشخص می‌شوند. در بعضی دیگر مجالس در اختیار هیأت حاکمه است و چنانچه در جهت آنان نباشد، آنها را منحل می‌کنند. در برخی دیگر که حکومت جمهوری دارد، انتخاب داوطلب با نظر حزب مقتدر و حاکم بر جامعه است.

اهمیت انتخابات

نیاز جوامع به جلوگیری از هرگونه هرج و مرج و بی نظمی، ایجاد می‌کند که عده ای به نمایندگی از سوی مردم، اداره امور کشور و تعیین چارچوب اداره آن را بر عهده بگیرند. در کشور های مدعی حکومت مردمی، این عده با حضور مردم و از طرف آنان انتخاب می‌شوند. در نظام جمهوری اسلامی ایران بر اساس اصل ششم قانون اساسی «امور کشور باید به اتکای آرای عمومی اداره شود، از راه انتخابات، انتخاب رئیس جمهور، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، اعضای شوراها و نظایر اینها، یا از راه همه پرسی در مواردی که در اصول دیگر این قانون تعیین می‌گردد»

با توجه به این اصل، در جمهوری اسلامی ایران، اداره حکومت و قانون گذاری در چارچوب اصول قانون اساسی با اداره و نظر ملت تعیین می‌گردد و برگزاری انتخابات در حقیقت تبلور اراده و خواست مردم می‌باشد.

منبع: سایت تبیان